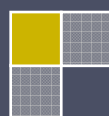

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH GMINY
LUBASZ NA LATA
2016-2025

Wersja robocza

Marzec 2016

ZAWARTOŚĆ

Wprowadzenie	3
Struktura strategii	3
Uwarunkowania zewnętrzne	4
Diagnoza Społeczno-Gospodarcza	5
Położenie, powierzchnia, podział administracyjny gminy	5
Sytuacja demograficzna	7
Infrastruktura Komunalna	9
Komunikacja i Transport	11
Sytuacja Gospodarcza	13
Rynek Pracy	15
Zasoby Mieszkaniowe	17
Edukacja	18
Ochrona Zdrowia	19
Pomoc Społeczna	20
Diagnoza potencjału rozwojowego	22
Podsumowanie	24
Analiza danych ankietowych	25
Misja oraz cele strategiczne strategii	34
Misja	34
Cel strategiczny 1	34
Cel strategiczny 2	47
Cel strategiczny 3	60
Monitoring	67
Podsumowanie	69

WPROWADZNI

Strategia Rozwoju Gminy Lubasz jest dokumentem samorządu gminnego, długofalowym scenariuszem rozwoju gminy. W swojej koncepcji zakłada cele i kierunki działań, które będą realizowały wizję rozwoju gminy Lubasz.

Strategia nie tylko wyznacza kierunek, w którym należy zintensyfikować podejmowane działania, ale także wskazuje jednostki odpowiedzialne za jej realizację – to m.in. przedstawiciele władz samorządowych gminy, urzędnicy samorządowi, przedstawiciele oświaty, instytucji kultury, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, reprezentanci sfery biznesu, lokalnych organizacji pozarządowych i przedstawiciele instytucji użyteczności publicznej. Dzięki temu Strategia jest narzędziem współpracy pomiędzy samorządem gminnym, a partnerami prywatnymi i pozarządowymi w realizacji założonej wizji.

STRUKTURA STRATEGII

Niniejszy dokument składa się z dwóch części. W części pierwszej przeprowadzona została diagnoza społeczno-gospodarcza gminy w oparciu o dane statystyczne z zakresu dostępnej infrastruktury, rynku pracy, demografii, edukacji i opieki zdrowotnej. Niektóre dane statystyczne przedstawiono w porównaniu do sąsiednich gmin oraz w odniesieniu do całego powiatu czarnkowsko – trzcianieckiego, którego częścią jest gmina Lubasz.

Następnie dokonano oceny potencjału gminy Lubasz, [analizując jej mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia. W drugiej części strategii przeprowadzono rangowanie i pozycjonowanie elementów SWOT, grupując je na czynniki o silnym, umiarkowanym oraz niskim wpływie na rozwój gminy, co pozwoliło na ich uszeregowanie zgodnie z siłą oddziaływania.](#)

Na końcu części I zaprezentowano wynik badań ankietowych przeprowadzonych wśród młodzieży szkolnej gminy Lubasz. Ankieta poruszała temat spożywania alkoholu, palenia papierosów, używania środków odurzających oraz występowania przemocy.

W drugiej części, w oparciu o wcześniejsze wyniki diagnozy społeczno-gospodarczej wyznaczono kluczowe obszary priorytetowe oraz cele strategiczne.

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

Ponieważ strategia gminy stanowi podstawowy dokument zrównoważonego rozwoju gminy i określa cele, problemy i działania to z natury rzeczy stanowi wytyczną do planu zagospodarowania przestrzennego gminy.

Przy opracowaniu planu zagospodarowania przestrzennego należy, zatem uwzględnić zawarte tam cele i działania oraz harmonogram ich realizacji. Tylko wówczas nastąpi realizacja Strategii gminy prowadząc tym samym do osiągnięcia celów nadrzędnego i bezpośredniego.

DIAGNOZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY GMINY

Gmina wiejska Lubasz położona jest w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego na styku dwóch makroregionów: Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej oraz Pojezierza Wielkopolskiego.

W latach 1975-1998 Lubasz wchodził w skład województwa pilskiego, a po reformie administracyjnej włączony został w obszar województwa wielkopolskiego i obecnie administracyjnie gmina przynależy do powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego.

Powiat czarnkowsko-trzcianecki obejmuje 8 gmin – jedną miejską (Czarnków), trzy miejsko-wiejskie (Krzyż Wielkopolski, Trzcianka i Wieleń) oraz cztery gminy wiejskie: Czarnków, Drawsko, Lubasz i Połajewo.

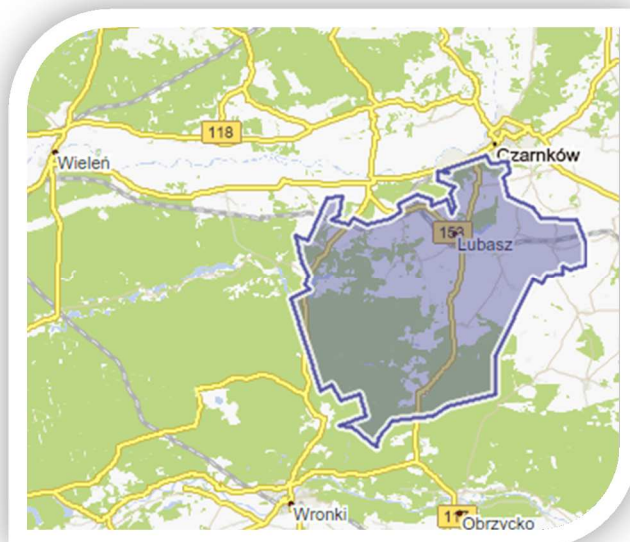
Powierzchnia powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego zajmuje ponad 1808 km², zamieszkańców przez 88 045 mieszkańców¹.

¹Dane GUS (stan ludności na dzień 31.12.2014)

Gmina Lubasz od zachodu sąsiaduje z gminą Wieleń, od północy z miastem i gminą Czarnków, od wschodu z gminą Połajewo, a od południa z gminami Obrzycko oraz Wronki należącymi do powiatu szamotulskiego.

Siedzibą gminy jest miejscowość Lubasz, oddalona o 8 km od Czarnkowa (siedziby powiatu).

Gmina Lubasz zajmuje obszar 167,27 km², a w jej skład wchodzi 15 sołectw: Antoniewo, Dębe, Goraj-Bzowo, Jędrzejewo, Kamionka, Klempicz, Krucz, Kruteczek, Lubasz, Miłkowo, Nowina, Prusinowo, Sławno, Sokołowo, Stajkowo.

Powierzchnia gminy Lubasz stanowi 9,25% powierzchni powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego.

47% powierzchni gminy stanowią użytki rolne, co wskazuje na rolniczy charakter gminy, pomimo iż zaledwie 18% powierzchni gruntów ornych zalicza się do III klasy bonitacyjnej. Gmina ma stosunkowo wysoki stopień zalesienia (użytki leśne stanowią 46% powierzchni gminy). W południowej wschodniej części gminy dominuje produkcja roślinna oraz częściowo zwierzęca (głównie trzoda chlewna i bydło mleczne).

Na terenie gminy znajdują się 2 jeziora – Kruteckie o powierzchni 90 ha oraz Jezioro Lubaskie o powierzchni 41,5 ha.

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Dane dotyczące sytuacji demograficznej w gminie pochodzą z pochodzą z Banku Danych Lokalnych GUS 2014r. oraz Rejestru Mieszkańców Urzędu Gminy Lubasz na dzień 25.11.2015 r.

Według danych na dzień 25.11.2015, gminę aktualnie zamieszkuje 7654 osoby. Gęstość zaludnienia wynosi 46 osób na 1 km², co daje gminie 4 pozycję w powiecie i 192 lokatę w województwie.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna gminy Lubasz na tle powiatu

	Gmina	Powiat	Powiat=100
Ludność	7 654	88 045	8,7
w tym kobiet	3 831	44 438	8,6
Kobiet na 100 mężczyzn	101	102	
Ludność w wieku:			
przedprodukcyjnym	1 709	17 679	9,7
produkcyjnym	4 890	55 481	8,8
poprodukcyjnym	1 046	14 867	7,0

Kobiety stanowią niewielką większość wśród mieszkańców gminy (50,3%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtuje się na poziomie 100 i jest niższy od wskaźnika dla całego powiatu (102).

Tabela 2. Ludność gminy w wieku nieprodukcyjnym wg. grup wiekowych

Grupy wiekowe	2015r.
0-3 lata	378
4-7 lat	403
8-12 lat	398
13-17 lat	539

Wskaźniki obciążenia demograficznego (ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) w gminie Lubasz wypadają korzystniej w porównaniu z powiatem jak i całym województwem.

Tabela 3. Wskaźniki obciążenia demograficznego

Jednostka terytorialna	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
Województwo wielkopolskie	58,4	91,9	28,0
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	58,7	84,0	26,8
Gmina Lubasz:	59,2	64,4	23,2

Wg danych statystycznych BDL GUS² od 2010 roku liczba ludności w gminie Lubasz systematycznie rośnie (2010r. = 7322, 2012r. = 7412 osób, 2014 = 7524).

Od kilku lat w gminie odnotowywany jest dodatni przyrost naturalny. Również saldo migracji w 2014 roku wskazuje wartość dodatnią(38) co oznacza, że więcej osób osiedla się w gminie niż z niej wyprowadza, plasując gminę Lubasz pod tym względem na pierwszym miejscu w powiecie oraz 58 w całym województwie.

Tabela 4. Urodzenia, zgony i przyrost naturalny na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	urodzenia żywe na 1000 ludności	zgony na 1000 ludności	przyrost naturalny na 1000 ludności
Województwo wielkopolskie	10,7	8,9	1,7
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	10,5	9,0	1,5
Gmina Lubasz:	11,5	8,0	3,5

² Bank Danych Lokalnych GUS

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

Obszar gminy jest w znacznym stopniu zwodociągowany i w sporej części skanalizowany. Długość czynnej sieci wodociągowej w gminie Lubasz na koniec 2015 roku wynosiła ponad 106,7 km, z której korzystało 98,38 % mieszkańców gminy. czynnej sieci wodociągowej w gminie Lubasz na koniec 2014 roku wynosiła ponad 102,8 km, z której korzystało 86% mieszkańców gminy.

Tabela 5.Długość czynnej sieci wodociągowej

Jednostka terytorialna	długość czynnej sieci wodociągowej (w km)	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej
Województwo wielkopolskie	31 309,2	3 339 947
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	1 057,8	83 146
Gmina Lubasz:	106,4	6 494

Biorąc pod wskaźnik przestrzennego zagęszczenia sieci długość sieci wodociągowej plasuje ją poniżej średniej zarówno w powiecie jak i województwie. Także wskaźniki zużycia wody na 1 mieszkańca gminy są niższe przeciętne dla powiatu (o 3,7 pkt proc.) i województwa (o 10,5pkt. proc.).

Tabela 6.Ilość dostarczonej i zużytej wody na 1 mieszkańca

Jednostka terytorialna	woda dostarczona gospodarstwom domowym (w dam3)	zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca (w m3)
Województwo wielkopolskie	123 381,6	35,6
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	2 530,6	28,8
Gmina Lubasz	244,6	25,1

Gospodarką wodno-ściekową w gminie zajmuje się Gminny Zakład Komunalny, zarządzający sześcioma Stacjami Uzdatniania Wody. Mieszkańcy wsi Dębe zaopatrywani są w wodę dostarczaną przez zakład Usług Komunalnych w Brzeźnie.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w gminie Lubasz na koniec 2014 roku wynosiła ponad 44 km, z której korzystało 52% mieszkańców gminy.

Tabela 7.Długość czynnej sieci kanalizacyjnej

Jednostka terytorialna	długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej
Województwo wielkopolskie	12 457,4	2 419 503
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	319,2	54 516
Gmina Lubasz:	44,7	3 600

W gminie działają 3 komunalne oczyszczalnie ścieków. W 33 gospodarstwach funkcjonują przydomowe oczyszczalnie ścieków, a w 925 zbiorniki bezodpływowe.

Tabela 8.Oczyszczalnie ścieków oraz liczba ludności korzystająca z oczyszczalni ścieków wg lokalizacji

Jednostka terytorialna	Oczyszczalnie (szt.)	Korzystający (osoby)
Województwo wielkopolskie	441	2 410 082
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	16	50 383
Gmina Lubasz	3	3 600

Tabela 9.Korzystający z instalacji w % ogółu ludności

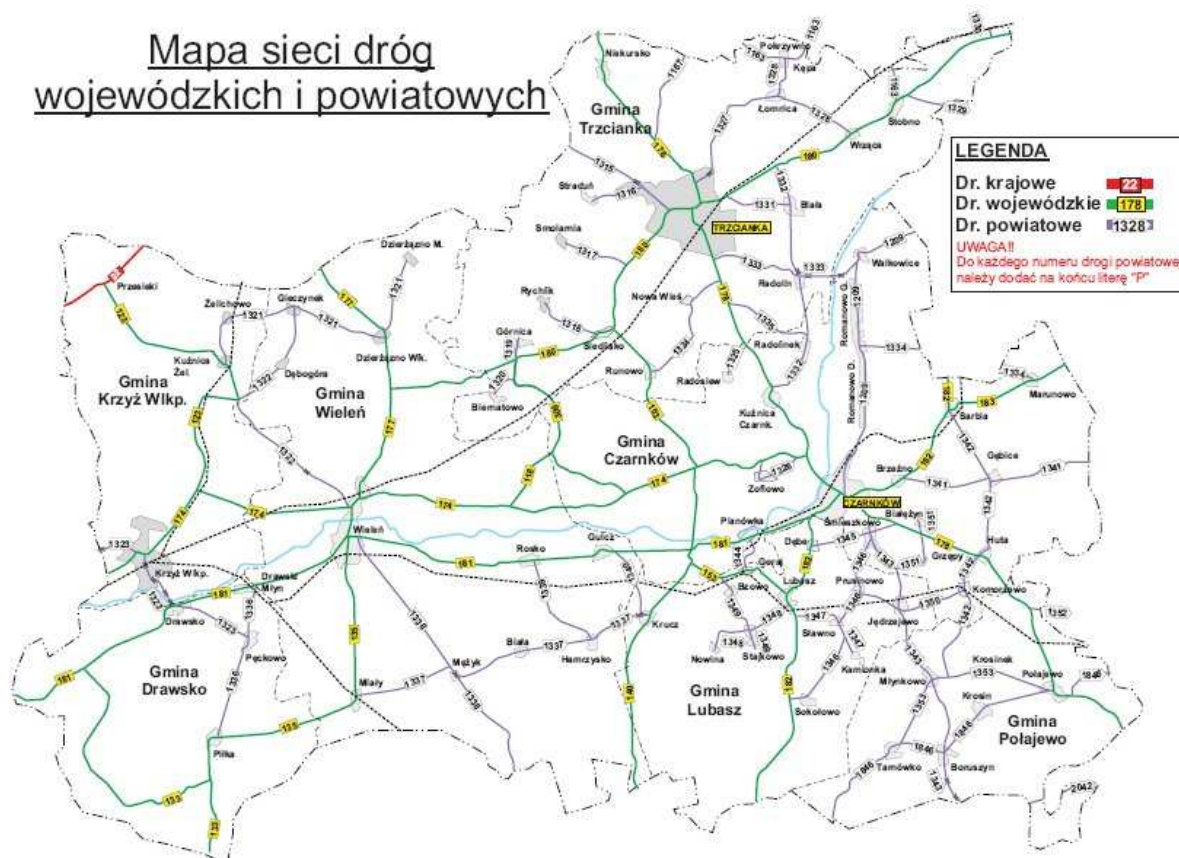
Jednostka terytorialna	wodociągi (w %)	kanalizacja (w %)	gaz (w%)
Województwo wielkopolskie	96,2	69,7	47,4
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	94,4	61,9	16,2
Gmina Lubasz	91,0	52,1	0,2

Gmina Lubasz jest podłączona do sieci gazowniczej. Prowadzone są prace inwestycyjne w wyniku których do roku 2020 w gaz mają zostać zaopatrzone miejscowości Lubasz, Dębe i Sławno.

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

Głównym traktem komunikacyjnym przebiegającym przez gminę jest droga wojewódzka nr 182 Ujście – Międzychód, dzięki której możliwa jest komunikacja drogowa z Poznaniem i Piłą. Przez teren gminy przebiegają jeszcze dwóch inne fragmenty dróg wojewódzkich: nr 153 (Siedlisko – Lubasz) oraz nr 140 (Wronki – Ciszkowo).

Mapa sieci dróg wojewódzkich i powiatowych

Łączna długość dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy wynosi 28 km (co stanowi niecałe 9% łącznej długości dróg powiatowych administrowanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnkowie).

Długość dróg gminnych to 41km. Stan nawierzchni większości z nich wymaga poprawy, a znaczna część wymaga budowy wraz z zagospodarowaniem poboczy. Pozostałe to drogi gruntowe, dojazdowe do pól i o mniejszym znaczeniu lokalnym.

Przez teren gminy Lubasz przebiega Transwielkopolska Trasa Rowerowa (odcinek północny - od Poznania do Okonka). Inne trasy rowerowe znajdujące się na terenie gminy

stanowią jej połączenie z Międzynarodową Trasą Rowerową Euro Route "R-1" oraz trasą "R-4".

Komunikację autobusową na terenie gminy zapewnia PKS Wałcz, posiadający placówkę terenową w Czarnkowie. Większość połączeń przejeżdżających przez miejscowości gminy Lubasz stanowią kursy na trasie Wałcz- Poznań.

W 2015 roku Gmina Lubasz uruchomiła dla swoich mieszkańców darmowy transport drogowy po terenie gminy.

SYTUACJA GOSPODARCZA

Z racji swojego położenia i ilości gruntów ornych jedną z kluczowych gałęzi gospodarki w gminie Lubasz jest rolnictwo.

Tabela 10. Liczba gospodarstw rolnych³

Jednostka terytorialna	ogółem	do 1 ha włącznie	1-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15 ha i więcej
Województwo wielkopolskie	162 481	38 950	47 432	30 260	19 311	26 582
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	5 231	1 244	1 557	814	516	1 100
Gmina Lubasz	1044	395	303	108	134	104

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 1044 gospodarstw rolnych, z których ponad 10% przekracza 15 ha użytków rolnych i jest to średnia powierzchnia gospodarstwa.

Tabela 11. Liczba ciągników w gospodarstwach rolnych⁴

Jednostka terytorialna	gospodarstwa rolne posiadające ciągniki (liczba)	ciągniki w gospodarstwach rolnych (szt.)
Województwo wielkopolskie	88 038	152 622
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	2 481	4 326
Gmina Lubasz	311	562

W 311 gospodarstwach rolnych na terenie gminy zarejestrowanych jest w sumie 562 ciągniki rolnicze, co daje średnią 1,8 ciągnika na gospodarstwo i jest wskaźnikiem wyższym od średnich dla powiatu (1,74) i województwa (1,73).

³ Dane z PSR 2010

⁴ Dane z PSR 2010

Na terenie gminy działa blisko 600 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON, z czego 78% stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. ludności wynosi 593 i jest niższy od wskaźnika dla powiatu o niecałe 5%.

Tabela 12. Podmioty wpisane do rejestru REGON

Jednostka terytorialna	Podmioty w systemie REGON (ogółem)	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą *	Sektor: „Rolnictwo i leśnictwo”	Sektor: „Przemysł i budownictwo”	Sektor: Pozostała działalność
Województwo wielkopolskie	404 419	300 782	11 215	93 044	300 160
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	7 141	5 410	318	1 863	4 960
Gmina Lubasz	590	463	38	173	379

* Dane zaprezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2.

Do największych prywatnych podmiotów gospodarczych w gminie należą:

- Plastmet – producent wyrobów ze stali nierdzewnej,
- Lubacell – producent baterii i ogniw cynkowo–powietrznych,
- Zakład Piekarniczo–Cukierniczy Magdalena Sendal.

RYNEK PRACY

Problemy na rynku pracy, objawiające się w głównej mierze niedostateczną liczbą miejsc pracy, bądź niesatysfakcjonującym wynagrodzeniem, bardzo łatwo prowadzą do obniżenia standardu życia ludności. Długotrwałe pozostawanie bez zatrudnienia ogranicza szanse na podjęcie pracy, przyczynia się do ubożenia ludności, a w efekcie prowadzi do wykluczenia społecznego.

Tabela 13.Zarejestrowani bezrobotni w gminie Lubasz wg płci (stan na dzień 31.12.2015)

Jednostka terytorialna	ogółem	mężczyźni	kobiety
Województwo wielkopolskie	93311	39504	53807
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	2705	1471	1234
Gmina Lubasz	156	82	74

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec 2015 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Lubasz wynosiła 156 osób.

Wśród pozostających bez pracy większość stanowiły mężczyźni, których ilość (142) była większa od liczby bezrobotnych mężczyzn o 13,6%. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 14.Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego (liczba bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym) wg płci.

Jednostka terytorialna	ogółem %	mężczyźni %	kobiety %
Województwo wielkopolskie	5,3	4,4	6,3
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	6,9	5,9	8,1
Gmina Lubasz	5,1	4,1	6,5

W 2014 r. zwiększyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do poprzedniego roku, niemniej jednak wskaźnik bezrobocia w gminie i tak był niższy od wskaźnika dla całego powiatu oraz województwa. Niemniej jednak dane Powiatowego Urzędu Pracy w Czarnkowie wskazują na korzystną w skali całego powiatu strukturę bezrobotnych.

Wśród wszystkich zarejestrowanych w PUP bezrobotnych najwyższy odsetek stanowią osoby w grupie wiekowej 25-34 lata (27% ogółu zarejestrowanych).

Struktura bezrobotnych ze względu na poziom wykształcenia wskazuje na przewagę w statystykach osób o najniższych kompetencjach - osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły 31,2%, a z wykształceniem gimnazjalnym i niższym 30,7% ogółu zarejestrowanych).

ZASOBY MIESZKANIOWE

Zasoby i warunki mieszkaniowe ludności w znacznym stopniu determinują jakość jej bytowania. Niejednokrotnie zakreślają również granice możliwości realizowania własnych aspiracji życiowych.

Co warto podkreślić, w 2014 r. wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania, w relacji do poprzedniego roku, a także wzrosła liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Tabela 15. Zasoby mieszkaniowe w gminie Lubasz ogółem (2014 r.)

Jednostka terytorialna	mieszkania szt.	izby szt.	powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)
Województwo wielkopolskie	1 163 001	4 713 409	93 815 296
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	26 607	112 282	2 179 651
Gmina Lubasz	2 055	10 786	213 572

EDUKACJA

Edukacja pełni zasadniczą rolę w rozwoju człowieka. Jest procesem wpływającym na podniesienie jakości zasobów ludzkich, a tym samym poziomu konkurencyjności gospodarki i przyspieszenia tempa rozwoju gospodarczego.

Tabela 16. Edukacja przedszkolna, podstawowa i gimnazjalna

Edukacja	2015/16
Przedszkola	1
<i>w tym oddziały</i>	12
Dzieci w przedszkolach	259
Szkoły podstawowe	4
Uczniowie szkół podstawowych	551
Liczba uczniów przypadających na 1 oddział	16
Szkoły gimnazjalne	2
Uczniowie szkół gimnazjalnych	294
Liczba uczniów przypadających na 1 oddział	23

W roku szkolnym 2015/2016 w gminie Lubasz funkcjonowało 1 przedszkole z oddziałami w Lubaszu oraz w Kruczu, Dębem, Kamionce, Stajkowie, Prusinowie, Miłkowie i Goraju.

Na terenie gminy działają 4 szkoły podstawowe publiczne (w Lubaszu, Miłkowie, Jędrzejewie i Kruczu) oraz jedno Publiczne Gimnazjum w Lubaszu i prywatne gimnazjum o uprawnieniach szkoły publicznej prowadzone przez EDUKACJE Sp. z o.o. w Lubaszu.

Zarówno uczniowie wymiennych szkół jak i pozostali mieszkańcy gminy mogą korzystać z dwóch publicznych bibliotek, co według wskaźnika czytelników bibliotek na 1000 mieszkańców lokuje gminę na 2 miejscu w powiecie i 48 w województwie.

Tabela 17. Zasoby biblioteczne (2014 r.)

Jednostka terytorialna	biblioteki i filie (obiekt)	księgozbiór bibliotek na 1000 ludności (wolumen)	czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności (osoba)	wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Województwo wielkopolskie	694	3 437	152	20,3
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	27	4 120	151	23,5
Gmina Lubasz	2	3 747	189	18,9

OCHRONA ZDROWIA

Na potencjał sfery społecznej duży wpływ ma infrastruktura zdrowotna i dostęp do opieki. Z analizy danych statystycznych wynika, że w gminie Lubasz na przestrzeni ostatnich lat liczba przychodni podstawowej opieki zdrowotnej utrzymuje się na stałym poziomie 1- przychodnia lekarza rodzinnego oraz 2 gabinety stomatologiczne. Funkcjonują także 1 gabinet lekarski prywatny, 1 gabinet prywatny ginekologiczny oraz 1 gabinet prywatny stomatologiczny. Liczba ludności przypadająca na 1 podmiot opieki zdrowotnej wyniosła w 2014 roku do 3827osób w skali gminy Lubasz, przy 1518osób w skali powiatu.

Tabela 18. Opieka zdrowotna (2014 r.)

Jednostka terytorialna	Przychodnie (liczba)	Apteki (liczba)
Województwo wielkopolskie	1 817	1 185
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	58	22
Gmina Lubasz	1	2

POMOC SPOŁECZNA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaszu w ramach swojej działalności realizuje zadania wynikające z ustaw o pomocy społecznej, o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, o świadczeniach rodzinnych, o dodatkach mieszkaniowych, o ochronie zdrowia psychicznego, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Łączne wydatki roku na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej GOPS w Lubaszu w 2015 roku wyniósł 3.321.719,00zł.

Na główną grupę świadczeń ('Świadczenia rodzinne') wydatkowano kwotę:
1.902.826,00 zł

W 2015 roku pomocą GOPS w ramach programu wsparcia osobom i rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych, objął pomocą 199 rodzin o łącznej liczbie członków 525, co w porównaniu z poprzednimi latami stanowi spadek o 5 rodzin i 22 członków rodzin w 2014 oraz 7 rodzin i 55 członków w 2013 r.

Do głównych powodów udzielenia pomocy mieszkańcom gminy należało: ubóstwo, długotrwała choroba, bezrobocie, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Beneficjenci mogą korzystać ze świadczeń pieniężnych, typu zasiłek stały, zasiłek okresowy lub zasiłek celowy, lub ze świadczeń niepieniężnych (posiłki w szkołach, usługi opiekuńcze czy odpłatność za pobyt w DPS).

Tabela 19. Najczęstsze powody przyznania pomocy społecznej w 2015 r.

Powód przyznania pomocy	Liczba osób
ubóstwo	112
długotrwała lub ciężka choroba	104
bezrobocie	70
niepełnosprawność	96

W ramach pozostałej działalności szeroko zdefiniowanej pomocy społecznej w gminie Lubasz realizowane były m.in. programy:

- 1) Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
- 370 osób objętych programem
- 2) Program ‘Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2015”
- 3) Program przeciwdziałania Przemocy w rodzinie w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- 4) Program Profilaktyki oraz Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Podstawą do określenia dalszych potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest bieżące monitorowanie i diagnozowanie problemów społecznych poprzez gromadzenie danych dotyczących sytuacji rodzinnej, zawodowej czy zdrowotnej osób korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty działające w systemie pomocy społecznej.

DIAGNOZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO

Potencjał gospodarczy

Położenie geograficzne terenu gminy Lubasz w dużej mierze determinuje strukturę lokalnej gospodarki jednoznacznie wskazując na jej turystyczny i rolniczy charakter gminy.

Bez wątpienia atutami gminy stanowiącymi jednocześnie podstawę do dalszego rozwoju gminy są walory przyrodniczo-krajobrazowe. Gmina Lubasz położona jest z dala od centrów przemysłowych, ale stosunkowo blisko (niepełna 60 km) od międzynarodowego lotniska „Ławica” w Poznaniu. Walory turystyczne terenu wraz z bazą noclegową z pewnością są w stanie przyciągnąć licznych amatorów aktywnych wędrówek pieszych, rowerowych, sportów wodnych, wędkowania czy grzybobrania.

Z drugiej strony warto odnotować wzrost wskaźnika podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, co z kolei świadczy o wzroście poziomu przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy.

Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego (udział zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby ludności wieku produkcyjnym) jest niższy od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Z kolei wskaźnik zatrudnienia, liczony stosunkiem osób pracujących na 1000 mieszkańców przez ostatnie lata systematycznie rośnie i jest wyższy od wartości przeciętnej dla całego powiatu i ogółu gmin województwa. Taki stan rzeczy wskazuje na względnie duży odsetek osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne, oraz pokazuje, że dla większości mieszkańców gminy Lubasz rynek pracy znajduje się na jej obszarze.

Kapitał ludzki

Gmina Lubasz w ostatnich latach charakteryzowała się dodatnim saldem migracji (różnica między napływem [imigracja] a odpływem [emigracja] ludności), dlatego tak istotne jest aby utrzymać tę tendencję i zapewnić warunki utrudniające odwrócenie się tego trendu.

Korzystne tendencje migracyjne ‘wspierane’ są przez dodatni przyrost naturalny (wartość wskaźnika wyższa od średniej wojewódzkiej) oraz znacznie lepsze od przeciętnych dla powiatu i ogółu województwa wskaźników obciążenia demograficznego.

Istotnym czynnikiem wpływającym na rozwój kapitału ludzkiego na terenie gminy pozostaje jakość nauczania w szkołach podstawowych i gimnazjalnych. Do określenia kompetencji na dalszych etapach edukacji nieodzowne wydaje się zbadane średnich wyników egzaminu gimnazjalnego w ostatnich latach w części matematyczno-przyrodniczej i porównanie ich do średnich są wyników uczniów w sąsiednich gminach, powiatach i województwach. Niższe od średniej wyniki mogą przełożyć się na odpływ najzdolniejszej młodzieży do szkół leżących poza terenem gminy już na wczesnych etapach edukacji.

Jakość życia

Punktem wyjścia wydają się braki występujące w dostępności do komunalnej infrastruktury sieciowej. Wskaźniki korzystających z instalacji kanalizacyjnej, a zwłaszcza gazowej odbiegają od wartości obserwowanych w powiecie i województwie. Obszary te, w sposób istotny determinujące jakość życia mieszkańców gminy, wymagają zdecydowanych działań inwestycyjnych.

Definiowanie jakości życia pokazuje też skala problemów społecznych, a te obrazują wskaźniki wykorzystania usług środowiskowej pomocy społecznej i korzystania z zasiłków.

W zakresie usług opieki nad dzieckiem i oświatowych należy wskazać odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (dzieci w wieku 3-5 lat) i niekorzystny w obrębie powiatu (ostatnia, 8 lokata) wskaźnik liczby dzieci na 100 miejsc w przedszkolach.

W obszarze korzystania z usług kultury powody do niepokoju daje niski wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na jednego czytelnika (niespełna 19 woluminów), pomimo tego, że wskaźnik czytelnictwa, określony jako liczba woluminów na 1 tys. ludności, jest wyższy od wojewódzkiego.

Dużym obszarem problematycznym w zakresie infrastruktury komunikacyjnej jest słabo rozwinięta sieć dróg, podobnie jak w zakresie infrastruktury teleinformatycznej, braki części mieszkańców gminy w dostępie do szerokopasmowej sieci informatycznej.

Zarządzanie rozwojem

W ostatnich latach wzrósł odsetek wydatków inwestycyjnych w budżecie gminy. Jednocześnie wysoki udział środków unijnych w wydatkach inwestycyjnych wskazuje na rozsądną politykę inwestycyjną, opartą w dużym zakresie o możliwe do pozyskania środki zewnętrzne.

PODSUMOWANIE

Przeprowadzona diagnoza obejmowała kilka kluczowych zagadnień. Jej wyniki posłużyły, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu gminnego, do opracowania założeń polityki społeczno-gospodarczej gminy na lata 2016-2025. Zostały one przedstawione w części programowej strategii i zawierają działania, które powinny przyczynić się do zminimalizowania problemów społecznych tak występujących w gminie obecnie, jak i w najbliższych latach.

ANALIZA DANYCH ANKIETOWYCH

Informacja o badaniu

W ramach diagnozy społecznej, wśród młodzieży szkolnej gminy Lubasz przeprowadzono anonimową ankietę na temat spożywania alkoholu, palenia papierosów, używania środków odurzających oraz występowania przemocy.

W badaniu wzięli udział uczniowie w wieku 12-19 lat którzy wypełnili ankietę internetową.

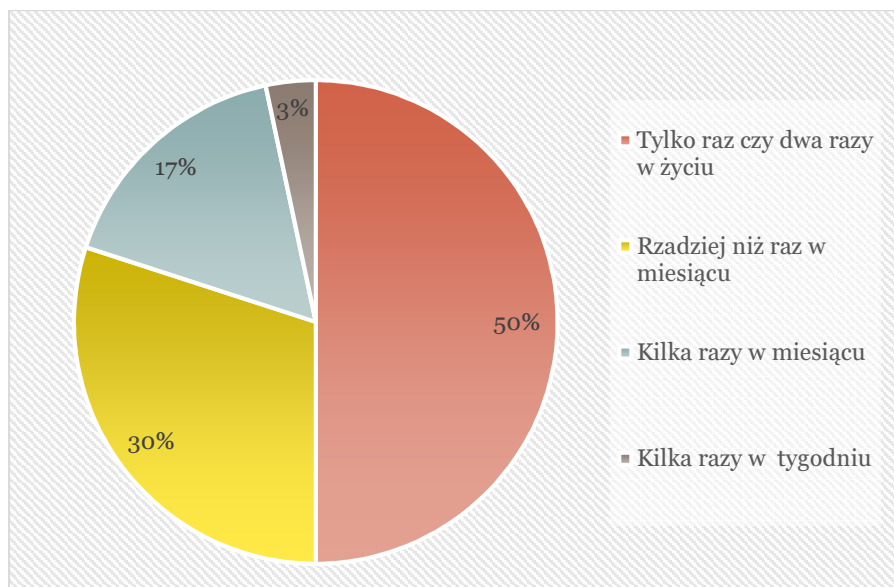
ALKOHOL

Blisko połowa (47%) badanej młodzieży spożywała już alkohol.

Nie stwierdzono znaczącej różnicy jeżeli chodzi o płeć młodzieży spożywającej alkohol – 47,5% chłopców i 46,5% badanych dziewcząt zaznaczyło w ankiecie odpowiedź wskazującą, że fakt wypicia alkoholu.

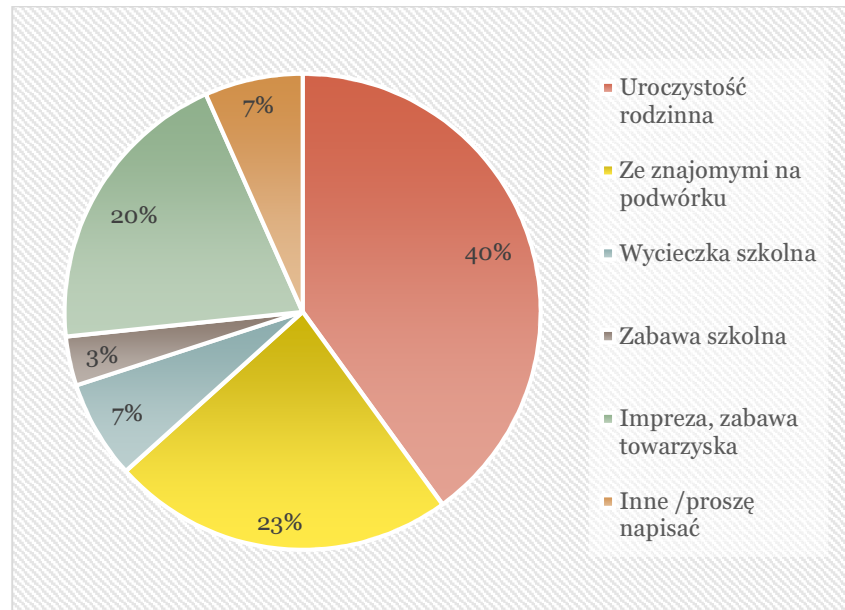
Co piąty badany (20%) przyznał, że spożywa alkohol co najmniej kilka razy w miesiącu.

Wykres 1. Częstotliwość spożywania alkoholu.

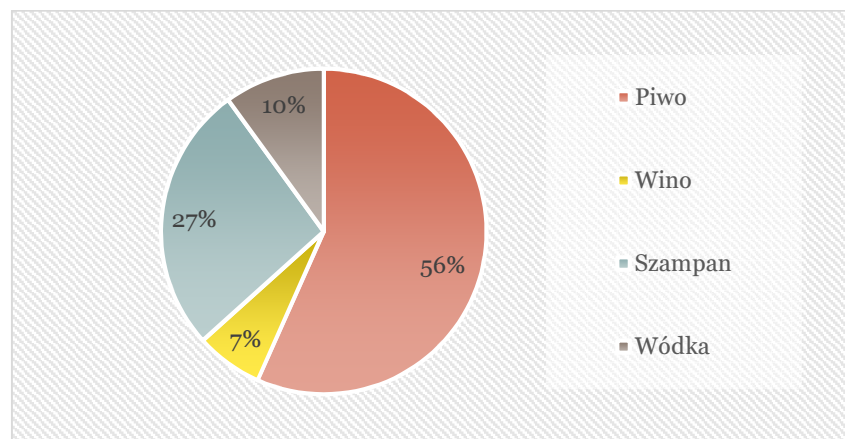
Równie niepokojącym jest fakt, iż badani po raz pierwszy spożywali alkohol na 'uroczystości rodzinnej' (40% wskazań). Dane te wskazują na fakt przyzwolenia rodziców bądź opiekunów do takiego zachowania.

Wykres 2. Miejsce/ sytuacja spożywania alkoholu po raz pierwszy.

Rozkład odpowiedzi uległ trochę zmianie, gdy zapytaliśmy gdzie/ w jakiej sytuacji obecnie najczęściej spożywają alkohol. Uroczystość rodzinna spadła z najczęściej wskazywanej kategorii na pozycję 4, a na pierwszym miejscu wskazywane są ex-aequo 'ze znajomymi na podwórku' oraz 'impreza, zabawa towarzyska' (po 33% wskazań).

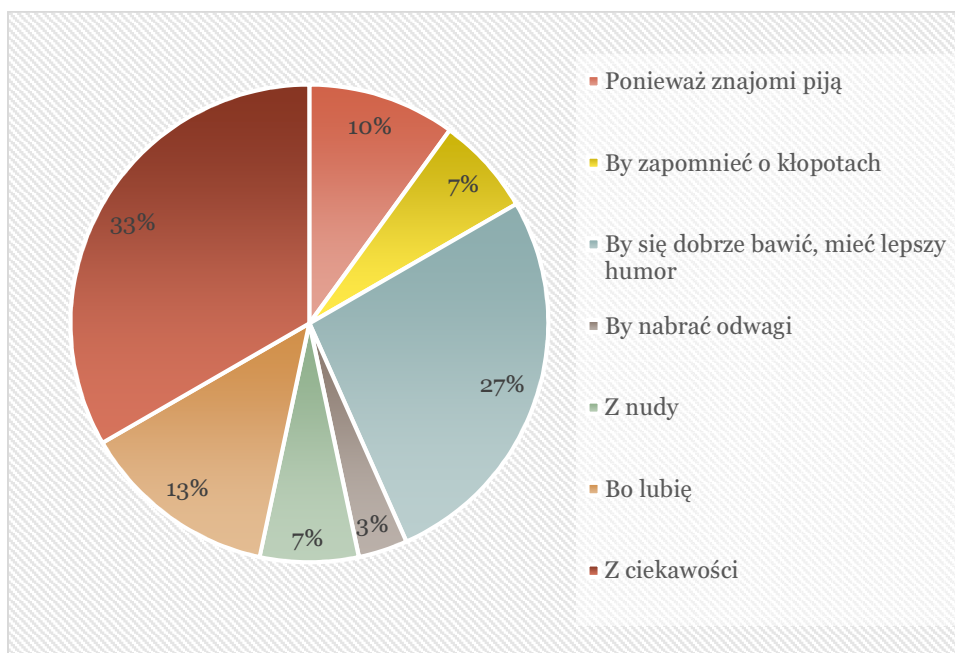
Wykres 3. Rodzaj spożywanego po raz pierwszy alkoholu.

Ponad połowa badanych (57%) jako pierwszy alkohol wzięła do ust piwo. 27% badanych jako pierwszy alkohol poznało smak szampana, a co 10 badany – wódki .

Na pytanie o powody sięgnięcia po alkohol, małeletni najczęściej wskazują 'z ciekawości' (33% wskazań), oraz 'by dobrze się bawić, mieć lepszy humor'(27%).

Wykres 4. Rodzaj spożywanego po raz pierwszy alkoholu.

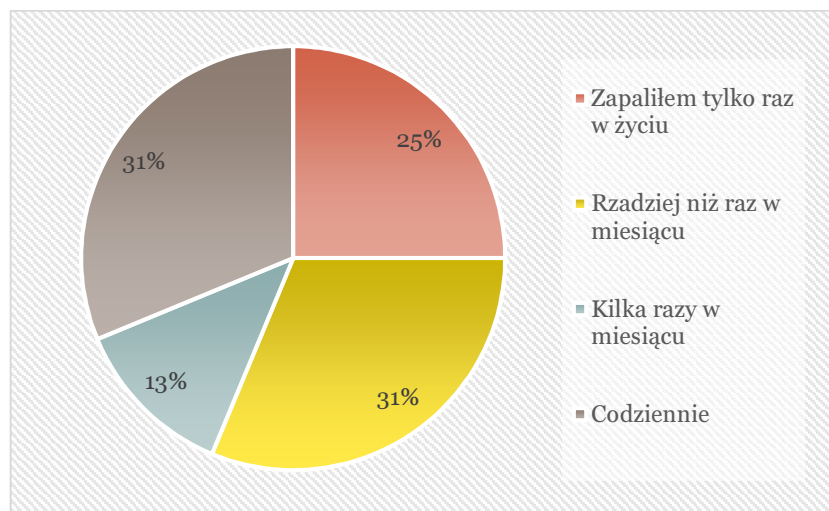

13% badanych zaznacza, że 'często zdarza mi się upić alkoholem' a 30% badanych deklaruje, że upiło się tylko raz. Tyle samo młodzieży (13%) wskazuje, że nie ma problemu z kupnem alkoholu pomimo faktu, że są niepełnoletni.

PAPIEROSY

Co czwarty badany (25%) przyznaje, że kiedykolwiek palił papierosa. 31% z nich pali papierosa regularnie (codziennie).

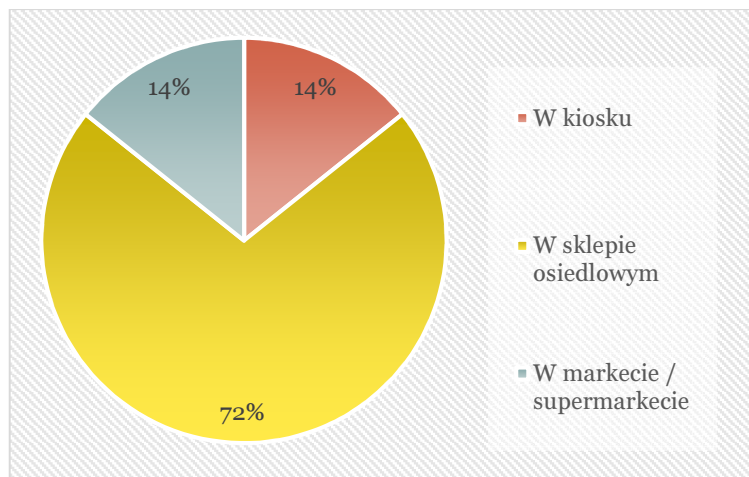
Wykres 5. Częstotliwość palenia papierosów.

Podobnie jak w przypadku alkoholu, najczęściej wskazywanym przez „palaczy” miejscem/ okazją do palenia jest ‘ze znajomymi na podwórku’ (44%).

Co czwarty ankietowany (25%) nie ma problemu z kupnem papierosów, mimo niepełnoletności.

Wykres 6. Miejsce zakupu papierosów.

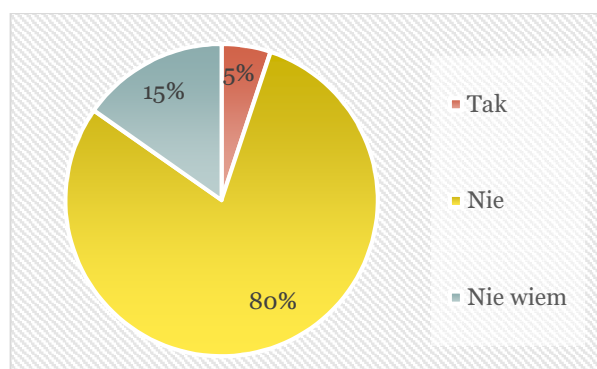
Ponad 60% respondentów wskazała, iż po raz pierwszy sięgnęła po papierosa w wieku 13-15 lat.

NARKOTYKI

Po narkotyki sięgnął co dwudziesty (5%) badany nastolatek. W zdecydowanej większości była to marihuana.

Na pytanie ‘czy zamierzają spróbować narkotyków’ 80% badanej młodzieży deklaruje, że nie zamierza tego zrobić, ale 15% nie wie czy nie postąpi tak w przyszłości.

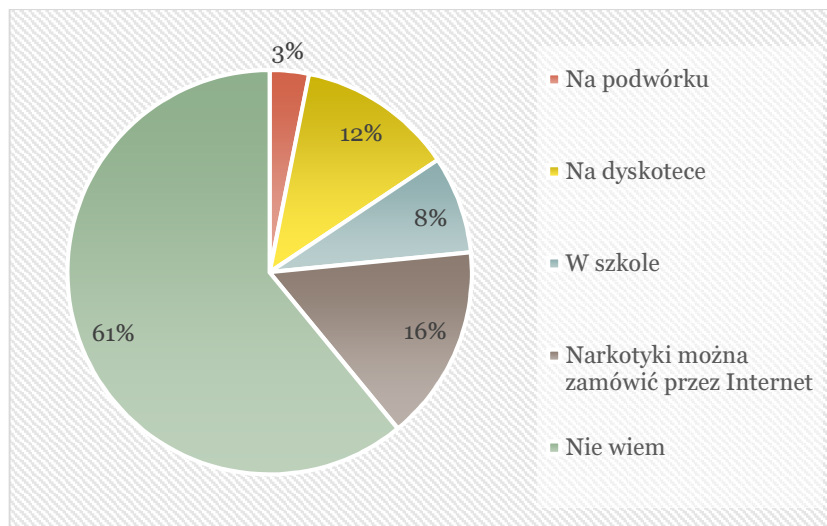
Wykres 7. Zamiar sięgnięcia po narkotyki.

12,5% badanych przyznało, że na terenie szkoły można nabyć narkotyki, a 17% uważa, że sprzedawane są przez samych uczniów.

20% uczniów zna osoby, do których mogłyby się zwrócić z prośbą o „załatwienie” narkotyków, a kolejnych 11% *‘nie wie do kogo się zwrócić, ale mógłby się dowiedzieć’*.

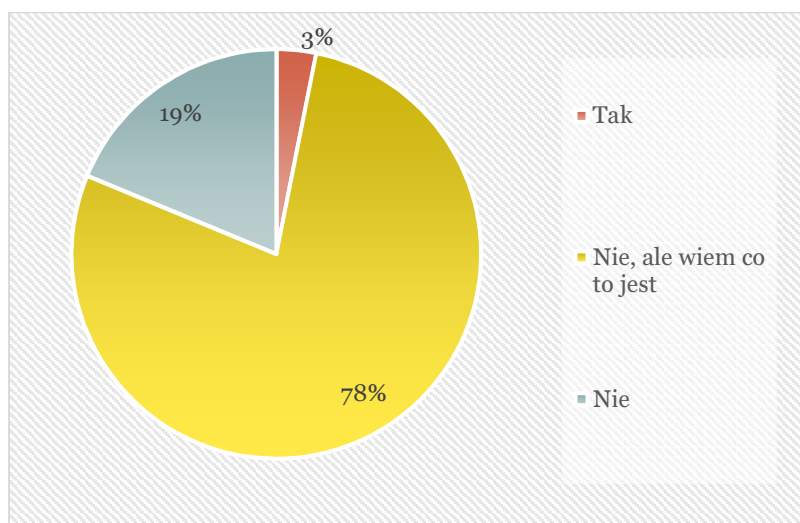
Wykres 8. Miejsce, gdzie najłatwiej zaopatrzyć się w narkotyki

Zdaniem badanych najłatwiej zaopatrzyć się w narkotyki przez Internet (16%) oraz na dyskotecce (12%).

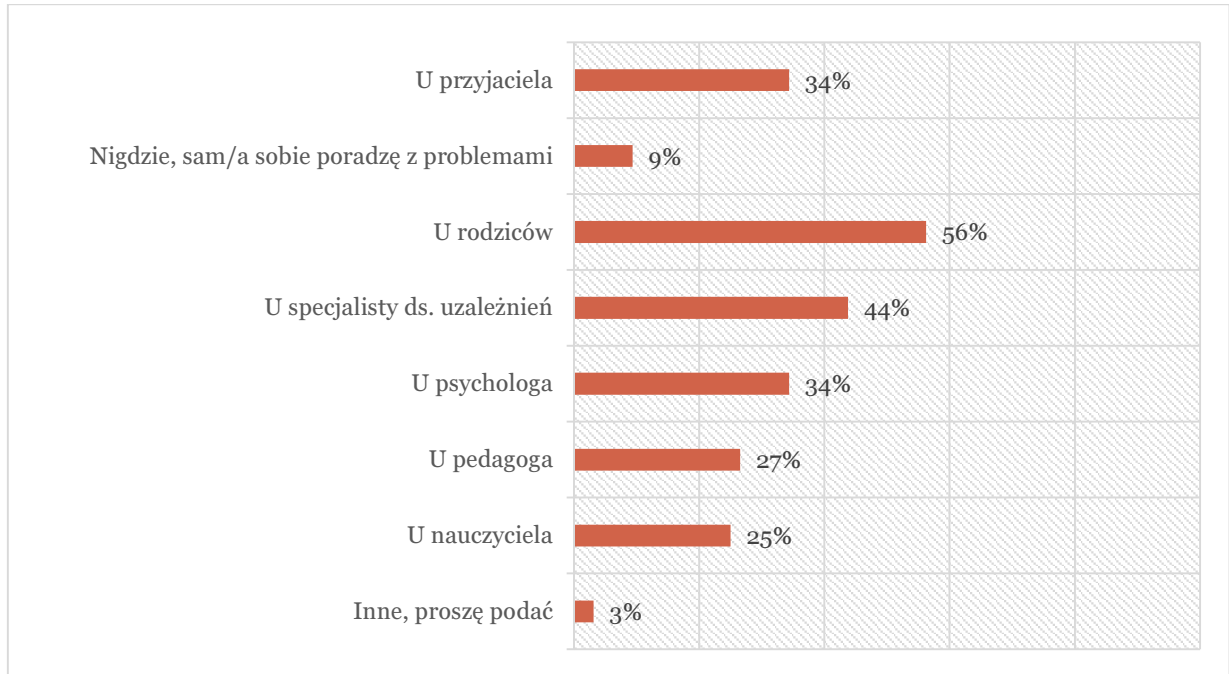
Poniższy wykres przedstawia rozkład odpowiedzi na pytanie o to *‘Czy kiedykolwiek próbowałeś dopalaczy?’*

Wykres 9. Używanie dopalaczy.

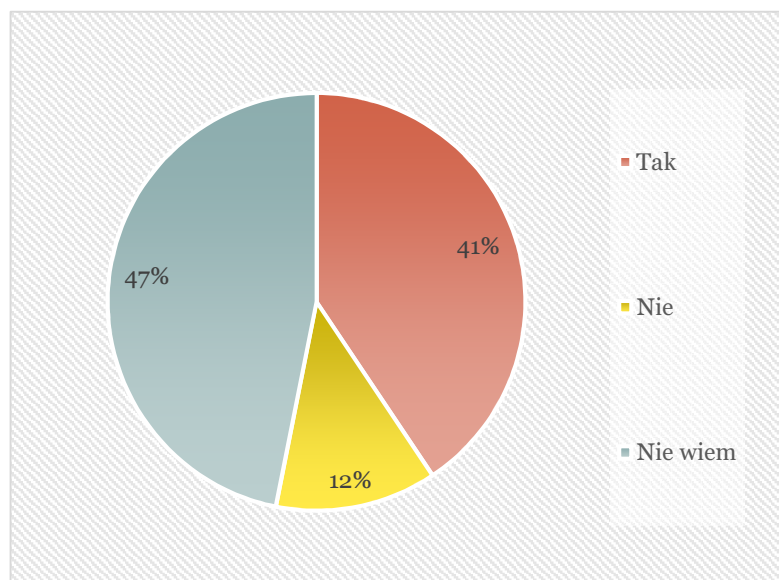

PROFILAKTYKA

Wykres 10. Miejsca, gdzie młodzież szukałaby pomocy w przypadku nadużywania alkoholu i narkotyków.

Wykres 11. Rozkład odpowiedzi na pytanie „Czy w szkole jest osoba, która potrafi pomóc w przypadku problemów z nadużywaniem alkoholu i narkotyków.”

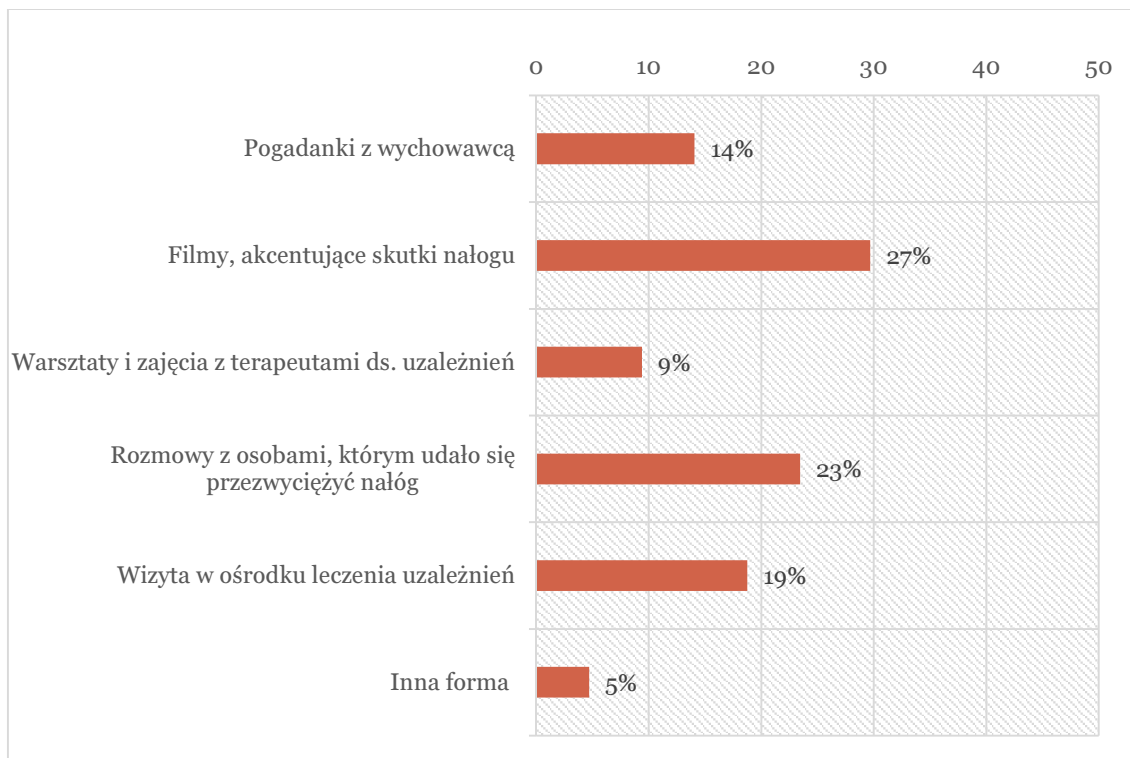

40% badanych jest zdania, że znajdzie taką osobę w szkole.

70% pytanych brało udział w organizowanych w szkole zajęciach profilaktycznych przeciwdziałających uzależnieniom.

Blisko połowa z nich (47%) uważa, że tego typu zajęcia zniechęcają do picia alkoholu i stosowania narkotyków.

Wykres 12. Skuteczność poszczególnych form zajęć profilaktycznych

Jako najskuteczniejszą formę takich zajęć podano 'filmy akcentujące skutki nałogu' (27% wskazań) oraz 'rozmowy z osobami, którym udało się przezwyciężyć nałóg' (23% wskazań).

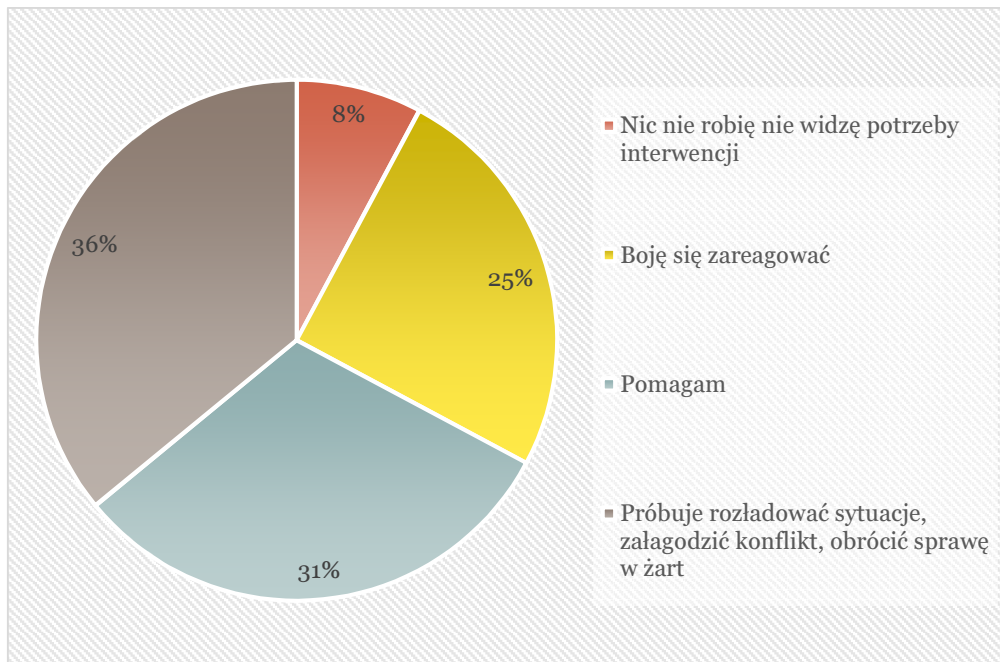
PRZEMOC

38% uczniów miało kontakt z przemocą w szkole. Połowa z nich występowała w roli świadka takich zdarzeń, a ponad 1/3 (37% wskazań) była ofiarą takich zachowań.

W 59% przypadków była to przemoc fizyczna.

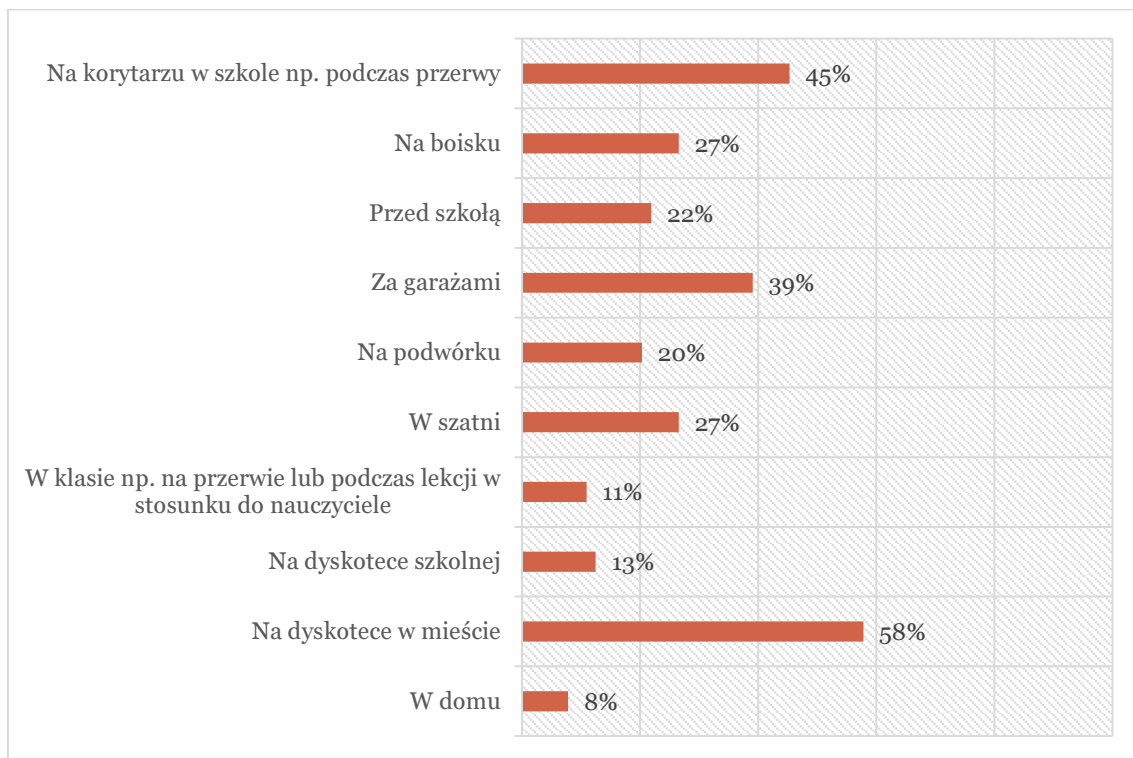
36% badanych uważa, że przemoc w szkole jest zjawiskiem częstym, a 1/4 pytanym oświadczyła, że boi się zareagować będąc w sytuacji świadka przemocy.

Wykres 13. Sposób reakcji świadka przemocy w szkole.

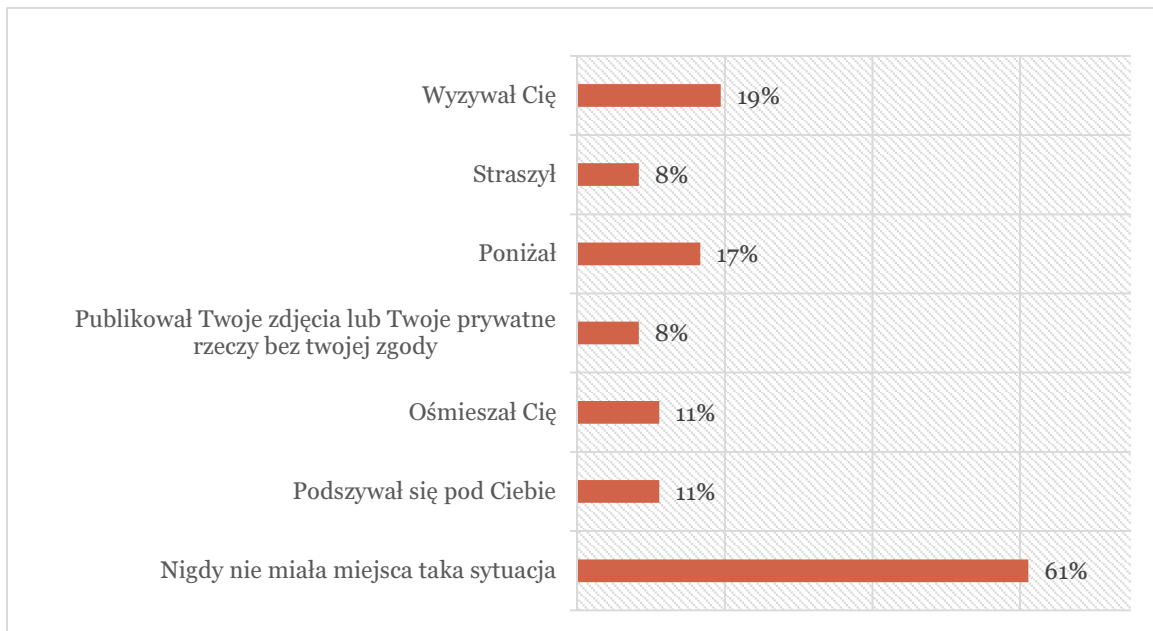

Przemocy domowej doświadcza zaledwie 3% badanej młodzieży, za to przemocy słownej a pośrednictwem Internetu (e-mail, blog, komunikatory, fora dyskusyjne) doświadczyło blisko 29% badanych.

Wykres 14. Miejsca/ sytuacje gdzie zdaniem badanych można spotkać się z przemocą

Wykres 15. Formy doświadczonej przemocy poprzez Internet

WNIOSKI

Analiza odpowiedzi na pytania ankiety zrealizowanej wśród uczniów gminy Lubasz pozwala na wysnucie kilku najważniejszych wniosków:

1. Rozkład odpowiedzi na pytanie o miejsce, w którym badani zetknęli się po raz pierwszy z alkoholem, wskazuje na ciche przyzwolenie rodziców czy też opiekunów na spożywanie alkoholu w domu, przy okazji rodzinnych świąt czy uroczystości.
2. Dla sporej części młodzieży kupno alkoholu czy papierosów nie stanowi problemu pomimo obowiązujących ograniczeń prawnych.
3. Narkotyki i dopalacze nie są zbyt popularne wśród młodzieży w gminie Lubasz, niemniej jednak podobnie jak w przypadku innych używek (alkohol/papierosy) stosunkowo duży odsetek badanych wie, do kogo zwrócić się w przypadku chęci pozyskania takich środków odurzających.
4. Działania profilaktyczne przeciwdziałające uzależnieniom organizowane przez instytucje wychowawcze są – przynajmniej w deklaracjach badanych – skuteczne i przynoszą wymierne efekty.
5. Przemoc psychiczna wobec uczniów przeniosła się do rzeczywistości wirtualnej, i to głównie w Internecie badani narażeni są na jej akty. Przemoc fizyczna jest obecna w szkołach, ale główną reakcją świadków przemocy jest bezczynność z obawy o własne bezpieczeństwo.

MISJA ORAZ CELE STRATEGICZNE STRATEGII

MISJA

Zapewnienie mieszkańcom Gminy Lubasz wysokiej jakości życia i usług publicznych w oparciu o działania służące włączeniu społecznemu, poprawę dostępu do usług społecznych oraz integrację społeczności Gminy jako całości.

CEL STRATEGICZNY 1

Poprawa jakości życia osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cel operacyjny 1.1.

Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy

Cele szczegółowe:

1.1.1. Wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy

Działania:

- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie działań na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy, szczególnie w odniesieniu do upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, stażach, zatrudnieniu wspomaganym oraz organizacji robót publicznych i prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego
- współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami w celu upowszechniania ofert pracy i informacji o wolnych miejscach pracy
- praca socjalna z osobami bezrobotnymi, mająca na celu wzmocnienie ich potencjału wewnętrznego i zasobów, w tym również w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny
- uczestnictwo w monitoringu potrzeb lokalnego rynku pracy i włączanie się w planowanie kierunków kształcenia uwzględniających te potrzeby
- wsparcie finansowe osób bezrobotnych i ich rodzin
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w gminie

- promocja gminy w celu pozyskiwania inwestorów, tworzących nowe miejsca pracy
- inicjowanie i uczestnictwo w projektach służących poprawie sytuacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz osób bezrobotnych

Wskaźniki:

- stopa bezrobocia
- liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia
- liczba kontraktów socjalnych zawartych z osobami bezrobotnymi
- liczba projektów socjalnych zrealizowanych na rzecz osób bezrobotnych
- liczba upublicznionych ofert pracy
- liczba podmiotów gospodarczych w gminie

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe

Oczekiwane efekty:

- zmniejszenie poziomu bezrobocia
- wzrost kompetencji społeczno-zawodowych i poczucia sprawstwa wśród osób, z którymi prowadzona jest praca socjalna
- pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości

1.1.2. Popularyzacja i rozwój narzędzi ekonomii społecznej

Działania:

- upowszechnianie informacji o ekonomii społecznej jako jednej z form zatrudnienia i tworzenia nowych miejsc pracy

- promowanie rozwoju spółdzielczości socjalnej jako formy zatrudnienia i samozatrudnienia
- wsparcie utworzenia spółdzielni socjalnej, w oparciu o potencjał turystyczny Gminy Lubasz
- współpraca z okolicznymi centrami integracji społecznej służąca zwiększeniu uczestnictwa osób bezrobotnych z gminy Lubasz w reintegracji społeczno-zawodowej w ramach CIS
- współpraca z okolicznymi klubami integracji społecznej służąca zwiększeniu uczestnictwa osób bezrobotnych z gminy Lubasz w działaniach KIS
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu rozwój ekonomii społecznej, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej

Wskaźniki:

- liczba upublicznionych informacji nt ekonomii społecznej i jej narzędzi
- liczba szkoleń, seminariów, konferencji, spotkań poświęconych problematyce ekonomii społecznej
- liczba spółdzielni socjalnych
- liczba uczestników działań reintegracyjnych podejmowanych w ramach CIS i KIS

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Oczekiwane efekty:

- wzrost wiedzy na temat ekonomii społecznej jako jednej z form tworzenia nowych miejsc pracy, zatrudnienia i samozatrudnienia

- zwiększenie prozatrudnieniowej aktywności osób bezrobotnych i w trudnej sytuacji na rynku pracy
- utworzenie spółdzielni socjalnej jako formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu

Cel operacyjny 1.2.

Niwelowanie negatywnych skutków ubóstwa

Cele szczegółowe:

1.2.1. Wsparcie osób i rodzin mających problemy z zaspokajaniem podstawowych potrzeb materialnych

Działania:

- praca socjalna z osobami korzystającymi z pomocy społecznej z powodu ubóstwa, w tym z wykorzystaniem kontraktu socjalnego lub projektu socjalnego
- pomoc finansowa i rzeczowa osobom i rodzinom uprawnionym do korzystania z pomocy społecznej, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej
- wsparcie postaw aktywności w przezwyciężaniu trudnej sytuacji materialnej, w tym uruchamianie zasobów wewnętrznych jednostek i rodzin oraz zasobów społeczności lokalnych
- pozyskiwanie żywności dla ubogich mieszkańców gminy, w tym w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020
- organizowanie dożywiania dzieci i młodzieży z rodzin w trudnej sytuacji materialnej oraz innych osób potrzebujących posiłku, w tym również w ramach Wieloletniego Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020
- wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin ubogich w zaspokajaniu potrzeb podstawowych (w tym niezbędna odzież, obuwie, wyposażenie w podręczniki i pomoce szkolne, itp.) oraz rozwojowych (w tym organizacja czasu wolnego, organizacja wypoczynku letniego i zimowego, zajęcia wyrównawcze, itp.)
- organizowanie i włączanie się w akcje charytatywne na rzecz poprawy warunków życia osób ubogich

- monitorowanie zjawiska ubóstwa na poziomie lokalnym
- realizacja programów na rzecz ograniczania zjawiska ubóstwa na poziomie lokalnym
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu zmniejszanie skali ubóstwa w wymiarze lokalnym, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz osób ubogich oraz niwelowania skali ubóstwa

Wskaźniki:

- liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa
- liczba kontraktów socjalnych zawartych z osobami w trudnej sytuacji materialnej
- liczba projektów socjalnych zrealizowanych na rzecz osób ubogich
- liczba osób objętych dożywianiem
- liczba dzieci i młodzieży korzystających z różnych form wsparcia w związku z trudną sytuacją materialną rodziny

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, szkoły, Kościół, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- poprawa warunków życia osób ubogich i zagrożonych ubóstwem
- zmniejszenie skali ubóstwa

1.2.2. Dbłość o bezpieczeństwo mieszkaniowe rodzin

Działania:

- monitorowanie potrzeb mieszkaniowych w gminie i poziomu ich zaspokajania
- monitorowanie gminnego zasobu mieszkaniowego
- powiększanie gminnego zasobu lokali komunalnych i socjalnych
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu zwiększanie gminnego zasobu mieszkaniowego, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- praca socjalna z osobami zagrożonymi bezdomnością i bezdomnymi, w tym w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny
- wsparcie finansowe i rzeczowe osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych, w tym w oparciu o indywidualny program wychodzenia z bezdomności
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych

Wskaźniki:

- liczba lokali komunalnych i socjalnych
- liczba osób oczekujących na lokal komunalny lub socjalny
- liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności
- liczba indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- poprawa bezpieczeństwa mieszkaniowego mieszkańców gminy

- przeciwdziałanie zjawisku bezdomności

Cel operacyjny 1.3.

Przeciwdziałanie uzależnieniom

Cele szczegółowe:

1.3.1. Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu

Działania:

- upowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
- wsparcie rodzin, w których występują problemy alkoholowe, szczególnie w zakresie pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą
- upowszechnianie wiedzy na temat mechanizmów i wzorców picia szkodliwego, kształtowanie postaw odpowiedzialnego używania alkoholu
- prowadzenie działań profilaktycznych o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności kierowanych do dzieci i młodzieży
- monitoring przestrzegania przepisów prawa związanych z obrotem alkoholem, szczególnie w zakresie sprzedaży alkoholu osobom nieuprawnionym, w tym szczególnie nieletnim oraz reklamy napojów alkoholowych
- realizacja programów na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych w wymiarze lokalnym, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych

Wskaźniki:

- liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu
- liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, objętych kontraktem socjalnym lub uczestniczących w projektach socjalnych
- liczba upowszechnionych informacji o charakterze profilaktycznym z obszaru rozwiązywania problemów alkoholowych
- liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi, w tym liczba dzieci i młodzieży
- liczba spotkań, konferencji, szkoleń, wykładów dotyczących problematyki rozwiązywania problemów alkoholowych
- liczba osób zobowiązanych do podjęcia leczenia odwykowego
- liczba lokalnych kampanii na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, placówki przedszkolne, szkoły, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- zmniejszenie skali uzależnienia od alkoholu
- zmiana wzorców picia alkoholu na niezależniące
- wzrost wiedzy na temat problematyki rozwiązywania problemów alkoholowych
- poprawa zdrowia mieszkańców gminy

1.3.2. Przeciwdziałanie narkomanii oraz innym uzależnieniom

Działania:

- upowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków
- wsparcie rodzin, w których występują problemy narkomanii w zakresie pomocy psychospołecznej i prawnej
- upowszechnianie wiedzy na temat szkodliwości narkotyków
- upowszechnianie wiedzy o różnych rodzajach uzależnień
- prowadzenie działań profilaktycznych o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w tym narkomanii, w szczególności kierowanych do dzieci i młodzieży
- realizacja programów na rzecz rozwiązywania problemów narkomanii i innych uzależnień na poziomie lokalnym
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu rozwiązywanie problemów uzależnień, w tym narkomanii, w wymiarze lokalnym, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień, w tym narkomanii

Wskaźniki:

- liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu narkomanii
- liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu narkomanii, objętych kontraktem socjalnym lub uczestniczących w projektach socjalnych
- liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi, w tym liczba dzieci i młodzieży
- liczba spotkań, konferencji, szkoleń, wykładów dotyczących problematyki uzależnień, w tym narkomanii

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- zmniejszenie skali występowania zjawiska narkomanii oraz innych uzależnień
- wzrost wiedzy na temat różnych form uzależnień, w tym narkomanii

Cel operacyjny 1.4.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Cele szczegółowe

1.4.1. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie

Działania:

- upowszechnianie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie, jego form i przejawów
- kształtowanie postaw wobec przemocy i sposobów reagowania na jej występowanie
- propagowanie wzorców zachowań wolnych od przemocy
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami w sposób pozbawiony przemocy
- rozwijanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- kierowanie, w razie potrzeby, osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w wymiarze lokalnym, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Wskaźniki:

- liczba kampanii społecznych dotyczących problematyki przemocy w rodzinie
- liczba szkoleń, prelekcji, wykładów, seminariów na temat zjawiska przemocy w rodzinie
- liczba upowszechnionych informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie
- liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, organizacje pozarządowe, powiatowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Oczekiwane efekty:

- wzrost świadomości społecznej odnośnie zjawiska przemocy w rodzinie i sposobów przeciwdziałania jego skutkom
- wzrost umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami w sposób nieprzemocowy
- ograniczenie przyzwolenia społecznego dla występowania przemocy w rodzinie – reagowanie na przemoc

1.4.2. Ochrona i wsparcie osób doświadczających przemocy w rodzinie**Działania:**

- upowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy (w tym psychologicznej, medycznej, socjalnej, prawnej itp.) przez osoby doświadczające przemocy w rodzinie
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- zapewnienie, w razie potrzeby, osobom doświadczającym przemocy, miejsc w ośrodkach wsparcia
- inicjowanie i wspieranie rozwoju grup wsparcia i grup samopomocowych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- realizacja programów na rzecz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na poziomie lokalnym
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu wsparcie osób doświadczających przemocy w rodzinie w wymiarze lokalnym, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz wsparcia osób doświadczających przemocy w rodzinie

Wskaźniki:

- liczba osób, wobec których uruchomiono procedurę Niebieskie Karty w związku z możliwością doświadczania przemocy
- liczba osób skierowanych do ośrodków wsparcia w związku z doświadczaniem przemocy w rodzinie
- liczba dostępnych form wsparcia dla osób doświadczających przemocy
- liczba udzielonych informacji o możliwości uzyskania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
- liczba porad i interwencji związanych z doświadczaniem przemocy w rodzinie

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, organizacje pozarządowe, powiatowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej świadczące wsparcie i interwencję dla osób doświadczających przemocy w rodzinie

Oczekiwane efekty:

- zmniejszenie oddziaływania niekorzystnych skutków doświadczania przemocy
- rozwój form pomocy kierowanej do osób doświadczających przemocy w rodzinie
- zintegrowanie form wsparcia osób doświadczających przemocy w rodzinie

CEL STRATEGICZNY 2

Poprawa dostępności usług społecznych dla mieszkańców gminy

Cel operacyjny 2.1.

Wsparcie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży

Działania:

- upowszechnianie wiedzy na temat prawidłowego psychofizycznego i psychospołecznego rozwoju dzieci i młodzieży, specyficznych potrzeb w danym okresie rozwojowym oraz możliwych form zaspokajania tych potrzeb
- wsparcie i rozwój form opieki dla dzieci do lat 3 oraz dzieci w wieku przedszkolnym
- wsparcie i rozwój oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży
- wsparcie i rozwój oferty spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, rozwoju zainteresowań oraz zdobywania kompetencji i umiejętności przydatnych w dorosłym życiu
- wsparcie i rozwój działań profilaktycznych, edukacyjnych i wyrównawczych służących poprawie społecznego funkcjonowania dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- kształtowanie postaw społecznych młodego pokolenia (m.in. poprzez rozpowszechnianie wolontariatu, działania międzypokoleniowe, działania na rzecz społeczności lokalnej)
- wsparcie działań na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej
- wsparcie i rozwój działań na rzecz dzieci uzdolnionych
- podnoszenie jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych, poprzez podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry nauczycielskiej i pedagogicznej oraz dbałość o wysoką jakość infrastruktury szkolnej
- monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz dzieci i młodzieży

Wskaźniki:

- liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami rozwojowymi
- liczba upowszechnionych informacji na temat rozwoju dzieci i młodzieży
- liczba spotkań, konferencji, warsztatów, szkoleń dotyczących problematyki rozwoju dzieci i młodzieży
- liczba form wsparcia kierowanych do dzieci i młodzieży
- liczba placówek dla dzieci i młodzieży
- liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami placówek

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki przedszkolne, szkoły, organizacje pozarządowe, rodzice, Kościół, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- prawidłowy rozwój psychofizyczny i psychospołeczny dzieci i młodzieży
- nabycie kompetencji i umiejętności przydatnych w dorosłym życiu
- wzrost zaangażowania w życie społeczności lokalnej

Cel operacyjny 2.2.**Wsparcie prawidłowego funkcjonowania rodziny****Cele szczegółowe:****2.2.1. Wsparcie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych****Działania:**

- praca socjalna z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze
- upowszechnianie wiedzy na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny, promowanie prawidłowego modelu rodziny

- upowszechnianie informacji na temat dostępności poradnictwa specjalistycznego i form terapii wspierających rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
- upowszechnianie informacji na temat interwencji kryzysowej służącej pomocą osobom i rodzinom w kryzysie
- wsparcie i rozwój działań służących podnoszeniu poziomu wiedzy rodziców związanej z problematyką opieki i wychowania dzieci oraz umacniania więzi rodzinnych
- rozwój i wsparcie asystentury rodzinnej jako formy pomocy rodzinom w przezwyciężaniu trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
- wspieranie i upowszechnianie działań samopomocowych, grup wsparcia dla rodziców przeżywających trudności
- upowszechnianie wiedzy na temat możliwości wsparcia rodziców w godzeniu obowiązków rodzicielskich z życiem zawodowym
- realizacja programów na rzecz wspierania rodziny na poziomie lokalnym
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu wsparcie prawidłowego funkcjonowania rodziny, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz rodziny

Wskaźniki:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
- liczba dzieci z gminy umieszczona w pieczy zastępczej
- liczba upowszechnionych informacji na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz dostępnych form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze
- liczba spotkań, konferencji, warsztatów, szkoleń dotyczących problematyki prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz kształtowania kompetencji rodzicielskich

- liczba uczestników spotkań, warsztatów, konferencji, szkoleń poświęconych problematyce prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz kształtowania kompetencji rodzicielskich

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, asystent rodziny, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki przedszkolne, szkoły, pracodawcy, organizacje pozarządowe, rodzice, Kościół, PCPR, powiatowe jednostki świadczące usługi na rzecz rodziny, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- wzrost kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców
- poprawa dostępu do usług społecznych kierowanych do rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem tych, które przeżywają problemy opiekuńczo-wychowawcze
- prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży
- zmniejszenie liczby dzieci objętych pieczęią zastępczą

2.2.2. Wsparcie rodzin wielodzietnych

Działania:

- budowanie pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej w świadomości społecznej, przełamywanie negatywnych stereotypów związanych z wielodzietnością
- rozpoznawanie potrzeb rodzin wielodzietnych, uwzględnianie ich specyfiki w działaniach kierowanych do rodzin
- upowszechnianie wiedzy i informacji na temat możliwych form wsparcia dla rodzin wielodzietnych
- upowszechnianie, wsparcie i rozwój oferty usług kierowanych do rodzin wielodzietnych w ramach Karty Dużej Rodziny – ogólnopolskiej i gminnej

- praca socjalna z rodziną wielodzietną wymagającą wsparcia

Wskaźniki:

- liczba rodzin wielodzietnych w gminie
- liczba rodzin wielodzietnych objętych pracą socjalną
- liczba rodzin wielodzietnych objętych wsparciem asystenta rodziny
- liczba kampanii lokalnych, spotkań, konferencji, materiałów upowszechniających ideę „dużej rodziny”
- liczba upowszechnionych informacji na temat usług dostępnych dla rodzin wielodzietnych w ramach Karty Dużej Rodziny
- liczba rodzin korzystających z Karty Dużej Rodziny

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki przedszkolne, szkoły, pracodawcy, organizacje pozarządowe, rodzice, Kościół, PCPR, powiatowe jednostki świadczące usługi na rzecz rodziny, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- poprawa zaspokajania potrzeb przez rodziny wielodzietne
- poprawa wizerunku społecznego rodziny wielodzietnej
- poprawa poziomu dzietności w gminie

Cel operacyjny 2.3.

Wsparcie i rozwój usług kierowanych do osób niepełnosprawnych

Cele szczegółowe:

2.3.1. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych

Działania:

- upowszechnianie wiedzy na temat oferty usług aktywizacyjnych kierowanych do osób niepełnosprawnych
- upowszechnianie informacji na temat możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych
- przełamywanie negatywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej w świadomości społecznej
- współpraca z PCPR i PUP w celu wymiany informacji na temat dostępnych form aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych
- organizacja i wsparcie przedsięwzięć edukacyjnych, integracyjnych, sportowych i kulturalnych z udziałem osób niepełnosprawnych
- wsparcie i rozwój działań integrujących środowisko osób niepełnosprawnych i ich rodzin
- utworzenie warsztatu terapii zajęciowej
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych

Wskaźniki:

- liczba osób niepełnosprawnych aktywna zawodowo
- liczba kampanii lokalnych, spotkań, konferencji, materiałów upowszechniających pozytywny wizerunek osoby niepełnosprawnej
- liczba przedsięwzięć o charakterze integracyjnym
- liczba przedsięwzięć kierowanych do osób niepełnosprawnych i ich rodzin
- liczba odbiorców przedsięwzięć kierowanych do osób niepełnosprawnych i ich rodzin
- utworzenie WTZ

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki przedszkolne, szkoły, pracodawcy, organizacje pozarządowe, rodzice, Kościół, PCPR, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- wzrost uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym
- poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych
- poprawa dostępu do informacji na temat usług aktywizacyjnych kierowanych do osób niepełnosprawnych
- zmiana negatywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej

2.3.2. Wsparcie i rozwój usług wspomagających codzienne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych

Działania:

- monitorowanie problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych i ich rodzin
- praca socjalna z osobami korzystającymi z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności
- wsparcie finansowe i rzeczowe osób niepełnosprawnych
- upowszechnianie informacji na temat dostępnych form wspierania osób niepełnosprawnych w codziennym funkcjonowaniu
- organizowanie i rozwój usług wspomagających i opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych
- organizowanie form wsparcia dla członków rodzin osób niepełnosprawnych opiekujących się swoimi bliskimi, mających na celu wzrost ich kompetencji opiekuńczych i przeciwdziałanie wypaleniu opiekunów
- upowszechnianie wiedzy na temat dostępnych form wsparcia i opieki dla osób niepełnosprawnych w okolicy
- upowszechnianie informacji na temat dostępności placówek świadczących usługi całodobowe dla osób niepełnosprawnych

- inicjowanie i udział w projektach mających na celu rozwój usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz opieki nad osobami niepełnosprawnymi

Wskaźniki:

- liczba upowszechnionych informacji na temat usług wspomagających codzienne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych
- liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w związku z niepełnosprawnością

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki przedszkolne, szkoły, pracodawcy, organizacje pozarządowe, rodzice, Kościół, PCPR, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- poprawa dostępności i jakości usług wspomagających codzienne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych
- wsparcie członków rodzin, które w swoim składzie mają osobę niepełnosprawną w pełnieniu funkcji opiekuńczych
- zintensyfikowanie współpracy różnych podmiotów publicznych i niepublicznych świadczących usługi na rzecz wspomagania codziennego funkcjonowania osób niepełnosprawnych i ich rodzin

Cel operacyjny 2.4

Wsparcie i rozwój usług kierowanych do seniorów

Cele szczegółowe:

2.4.1. Aktywizacja osób starszych

Działania:

- promowanie aktywnego stylu życia wśród seniorów
- inicjowanie i wspieranie inicjatyw senioralnych mających na celu ich integrację i aktywizację
- inicjowanie i wspieranie działań międzypokoleniowych służących budowaniu i pielęgnowaniu więzi pomiędzy osobami starszymi i młodszymi
- wsparcie i rozwój wolontariatu senioralnego
- inicjowanie i wspieranie form aktywnego spędzania czasu wolnego przez seniorów
- upowszechnianie informacji na temat działań aktywizacyjnych kierowanych do seniorów w okolicy
- wspieranie aktywności senioralnej w ramach funkcjonowania Uniwersytetu Trzeciego Wieku/ klubu seniora
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu aktywizację seniorów w społeczności lokalnej, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz aktywizacji osób starszych

Wskaźniki:

- liczba upowszechnionych informacji na temat aktywnego starzenia się
- liczba wykładów, spotkań, konferencji, seminariów poświęconych problematyce aktywizacji osób w wieku senioralnym
- liczba inicjatyw aktywizujących skierowanych do osób starszych
- liczba uczestników inicjatyw aktywizujących
- liczba wolontariuszy w wieku senioralnym
- klub seniora/ UTW

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Kościół, placówki przedszkolne, szkoły, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- dłużej zachowywana samodzielność życiowa i lepsze zdrowie
- wzrost uczestnictwa osób starszych w życiu społeczności lokalnej
- przełamanie negatywnego stereotypu starości jako okresu bierności i wycofania z życia społecznego
- wzrost spójności międzypokoleniowej
- wykorzystanie potencjału osób starszych

2.4.2. Rozwój usług opiekuńczych wspierających osoby starsze w codziennym funkcjonowaniu

Działania:

- praca socjalna z osobami starszymi
- monitorowanie potrzeb opiekuńczych w gminie w kontekście starzenia się populacji
- wsparcie finansowe i rzeczowe osób starszych
- organizowanie i rozwój usług opiekuńczych dla osób starszych
- organizowanie form wsparcia dla opiekunów nieformalnych – osób opiekujących się swoimi bliskimi, mających na celu wzrost ich kompetencji opiekuńczych i przeciwdziałanie wypaleniu opiekunów
- upowszechnianie wiedzy na temat dostępnych form wsparcia i opieki dla osób starszych w okolicy
- poprawa dostępności terytorialnej usług kierowanych do seniorów poprzez zorganizowanie transportu dla seniorów umożliwiającego im korzystanie z usług poza miejscem zamieszkania

- upowszechnianie informacji na temat dostępności placówek świadczących usługi całodobowe dla osób niesamodzielnych oraz warunków związanych ze staraniem się o miejsce w placówce
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu rozwój usług opiekuńczych, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz opieki nad osobami starszymi

Wskaźniki:

- liczba upowszechnionych informacji na temat usług opiekuńczych dla seniorów
- liczba spotkań, szkoleń, konferencji, seminariów poświęconych problematyce opieki nad osobami w wieku senioralnym
- liczba osób starszych korzystających z usług opiekuńczych
- liczba opiekunów nieformalnych objętych wsparciem

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Kościół, szkoły, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- poprawa dostępności i jakości usług opiekuńczych dla osób starszych
- umożliwienie osobom starszym pozostanie w społeczności lokalnej, zachowanie niezależności i samodzielności życiowej
- wzrost kompetencji opiekuńczych opiekunów nieformalnych, przeciwdziałanie wypaleniu opiekunów

Cel operacyjny 2.5.

Doskonalenie kompetencji zawodowych kadr pomocy społecznej

Działania:

- podnoszenie kwalifikacji i umiejętności kadr pomocy społecznej poprzez udział w szkolnych i pozaszkolnych formach kształcenia
- zachęcanie do podejmowania specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego oraz z organizacji pomocy społecznej
- inspirowanie i zachęcanie do wdrażania nowatorskich metod pracy z osobami korzystającymi z pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem form opartych na uruchamianiu zasobów i aktywności klienta
- tworzenie pracownikom pomocy społecznej możliwości uczestnictwa w grupowej superwizji pracy socjalnej

Wskaźniki:

- liczba szkoleń, konferencji, seminariów, warsztatów, kursów, studiów mających na celu wzrost kompetencji zawodowych kadr pomocy społecznej
- liczba osób uczestniczących w szkolnych i pozaszkolnych formach kształcenia
- liczba godzin superwizji grupowej

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, szkoły wyższe

Oczekiwane efekty:

- wzrost kompetencji zawodowych kadr pomocy społecznej
- poprawa jakości usług społecznych świadczonych przez kadry pomocy społecznej
- przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu

- upowszechnienie metod pracy socjalnej opartej na uruchamianiu zasobów klienta i aktywnego udziału w przezwyciężaniu sytuacji problemowej
- wzrost umiejętności związanych z organizowaniem i mobilizowaniem aktywności społeczności lokalnej

CEL STRATEGICZNY 3*Integracja społeczności lokalnej***Cel operacyjny 3.1.****Budowa kapitału społecznego**

Cele szczegółowe:

3.1.1. Budowanie poczucia tożsamości ze społecznością lokalną

Działania:

- upowszechnianie wiedzy na temat dziedzictwa historycznego i kulturowego gminy i jego promocja
- budowanie postawy szacunku mieszkańców gminy wobec jej zasobów i dbałości o ich stan
- organizowanie imprez okolicznościowych popularyzujących dziedzictwo historyczne i kulturowe gminy
- zdiagnozowanie potencjału turystycznego i rekreacyjnego gminy w nawiązaniu do walorów natury oraz dziedzictwa historycznego i kulturowego oraz wykorzystanie tego potencjału na rzecz rozwoju gminy
- organizowanie imprez okolicznościowych lub cyklicznych, „szlaków/ścieżek tematycznych” itp. popularyzujących walory naturalne oraz dziedzictwo historyczne i kulturowe gminy
- organizowanie kampanii społecznych/ akcji tematycznych mających na celu budowanie przywiązania mieszkańców do własnej gminy
- włączenie w działania edukacyjne kierowane do dzieci i młodzieży wiedzy na temat walorów naturalnych gminy oraz jej dziedzictwa historycznego i kulturowego
- nawiązanie współpracy ze środowiskiem akademickim w celu pogłębiania i aktualizowania wiedzy na temat historii i dziedzictwa gminy
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu utrzymanie i ochronę dziedzictwa gminy, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych

- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz utrzymania i ochrony dziedzictwa gminy

Wskaźniki:

- liczba upowszechnionych informacji na temat walorów naturalnych gminy oraz jej dziedzictwa historycznego i kulturowego
- liczba „szlaków/ścieżek” tematycznych
- liczba przedsięwzięć kierowanych do mieszkańców
- liczba uczestników tego typu przedsięwzięć
- liczba kampanii społecznych
- liczba odbiorców kampanii społecznych
- liczba przedsięwzięć edukacyjnych kierowanych do dzieci i młodzieży

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Kościół, szkoły, społeczność lokalna, szkoły wyższe, organizacje turystyczne

Oczekiwane efekty:

- wzrost wiedzy na temat historii, kultury oraz uwarunkowań naturalnych gminy, wyróżniających ją spośród innych jednostek terytorialnych
- wzrost poczucia przywiązania do gminy i dumy z bycia jej mieszkańcem
- wzrost przekonania o wyjątkowości/unikatowości „mojej małej ojczyzny”
- wzrost atrakcyjności gminy dla odwiedzających, inwestorów

3.1.2. Umacnianie relacji społecznych opartych na zaufaniu i odpowiedzialności za kształt społeczności lokalnej

Działania:

- organizacja i współorganizacja przedsięwzięć integracyjnych dla mieszkańców gminy

- wsparcie i rozwój infrastruktury lokalnej umożliwiającej mieszkańcom gminy wspólne spędzanie czasu
- włączanie mieszkańców w podejmowanie decyzji o istotnych dla gminy przedsięwzięciach i projektach
- budowanie relacji otwartości i odpowiedzialności pomiędzy władzami lokalnymi a mieszkańcami gminy
- organizowanie cyklicznych spotkań władz gminy z mieszkańcami służących przedstawieniu i konsultacji głównych kierunków rozwoju gminy
- inicjowanie i wspieranie działań na rzecz wzmocnienia więzi wspólnotowych i sąsiedzkich
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu wzmocnienie więzi wspólnotowych, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz budowania i wzmocnienia wspólnoty lokalnej

Wskaźniki:

- liczba przedsięwzięć integracyjnych kierowanych do mieszkańców
- liczba uczestników tego typu przedsięwzięć
- liczba spotkań konsultacyjnych
- liczba uczestników tych spotkań
- liczba uwzględnionych przez władze lokalne postulatów obywatelskich

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- wzrost integracji społecznej, wzrost poczucia przynależności do społeczności lokalnej

- przeciwdziałanie izolacji i niechęci wobec nowo osiedlonych mieszkańców
- wzrost partycypacji mieszkańców w podejmowaniu ważnych dla nich decyzji
- wzrost poczucia odpowiedzialności za rozwój gminy

Cel operacyjny 3.2.

Wspieranie samoorganizacji społeczności lokalnej

Cele szczegółowe

3.2.1. Animacja środowisk lokalnych

Działania:

- propagowanie aktywności i odpowiedzialności jako postawy ukierunkowanej na rozwój społeczności lokalnej jako całości i zaspokajanie potrzeb jej mieszkańców
- upowszechnianie informacji na temat możliwości i form samoorganizowania się mieszkańców gminy
- wsparcie i rozwój wolontariatu mieszkańców
- upowszechnianie inicjatywy lokalnej jako formy współdziałania mieszkańców gminy na rzecz dobra wspólnego
- popularyzacja idei Lokalnej Grupy Działania jako inicjatywy wspólnotowej
- propagowanie, wspieranie i rozwój działań animacyjnych w społeczności lokalnej
- wspieranie animatorów, liderów i organizatorów społeczności lokalnej
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu pobudzenie aktywności lokalnej, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz budowania i wzmacniania aktywności wspólnoty lokalnej

Wskaźniki:

- liczba inicjatyw lokalnych
- liczba wolontariuszy
- liczba projektów mających na celu aktywizację społeczności lokalnej

- liczba działań ukierunkowanych na podniesienie kompetencji związanych z animowaniem i organizowaniem społeczności lokalnej

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- pobudzenie aktywności mieszkańców gminy
- wykreowanie liderów lokalnych jako potencjału prorozwojowego gminy
- wzrost zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczności lokalnej
- wzrost umiejętności samodzielnego zaspokajania specyficznych potrzeb, istotnych z punktu widzenia mieszkańców danego obszaru

3.2.2. Rozwój współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność w obszarze pożytku publicznego

Działania:

- budowanie i umacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwiązywania problemów społecznych
- upowszechnianie wiedzy na temat zasad tworzenia organizacji pozarządowych
- inicjowanie działań na rzecz powstawania nowych organizacji pozarządowych w gminie
- upowszechnianie informacji o sektorze pozarządowym działającym w gminie, powiecie i regionie
- zachęcanie organizacji pozarządowych do zintensyfikowania zaangażowania w rozwiązywanie problemów społecznych w gminie
- inicjowanie i udział w projektach mających na celu pobudzenie aktywności obywatelskiej, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych

- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz wzmocnienia aktywności obywatelskiej

Wskaźniki:

- liczba organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów społecznych
- liczba organizacji działających na terenie gminy
- liczba konkursów dla organizacji pozarządowych na realizację zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych
- liczba podmiotów, które otrzymały dofinansowanie w ramach konkursów na realizację zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych
- liczba zawartych porozumień/umów regulujących współpracę gminy z organizacjami pozarządowymi

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- wzrost liczby organizacji pozarządowych angażujących się w rozwiązywanie problemów społecznych w gminie
- rozwój społeczeństwa obywatelskiego
- poprawa dostępu do usług społecznych

Cel operacyjny 3.3.

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

Działania:

- diagnozowanie i monitorowanie potrzeb w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych

- inicjowanie i wspieranie działań rewitalizacyjnych
- zachęcanie mieszkańców obszarów zdegradowanych do podejmowania aktywności na rzecz poprawy swoich warunków życia
- dbałość o zrównoważony rozwój usług społecznych dostępnych mieszkańcom gminy
- inicjowanie i udział w projektach rewitalizacyjnych, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania rewitalizacyjne

Wskaźniki:

- liczba obszarów zrewitalizowanych
- liczba projektów rewitalizacyjnych
- liczba osób uczestniczących w rewitalizacji

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2015-2021

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- poprawa warunków życia mieszkańców obszarów zrewitalizowanych
- wzrost spójności społecznej
- wzrost zaangażowania i poczucia sprawstwa mieszkańców obszarów zrewitalizowanych
- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców gminy

MONITORING

Strategia stanowi podstawowy dokument wyznaczający główne cele, kierunki działań i wynikające z nich zadania ujmowane w perspektywie długofalowej w odniesieniu do zdiagnozowanych potrzeb. Efektem realizacji założeń strategicznych powinno być wystąpienie pożądanych zmian w danym obszarze.

Prawidłowa realizacja Strategii wiąże się z koniecznością prowadzenia systematycznych działań monitorująco-oceniających proces wdrażania jej zapisów. Działania te służą określeniu czy cele i założenia strategiczne zostały sformułowane prawidłowo, czy i w jakim stopniu są one realizowane, czy zapisy strategiczne wymagają modyfikacji i dostosowania do ewoluujących potrzeb społeczności lokalnej, czy przeznaczane na realizację Strategii środki finansowe są adekwatne oraz czy dzięki realizacji założeń strategicznych osiągnęte są trwałe rezultaty, pozytywnie oddziałujące na społeczność lokalną.

Monitoring Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubasz na lata 2015-2021 łączyć będzie w sobie elementy monitoringu i ewaluacji, jako procesów wzajemnie komplementarnych i polegać będzie na kompleksowym zbieraniu informacji ilościowych i jakościowych, które poddane pogłębionej analizie umożliwią ocenę poziomu zaawansowania wprowadzanych w ramach Strategii rozwiązań, dostarczą wiedzy na temat efektywności i skuteczności narzędzi i form wdrażania założeń strategicznych oraz pozwolą na modyfikację istniejących założeń i sformułowanie wniosków co do przyszłych kierunków działania.

Za podstawowe źródła informacji służące monitoringowi Strategii powinny zostać uznane następujące elementy:

- wskaźniki określone dla poszczególnych celów strategicznych, pozwalające „zmierzyć” poziom zaawansowania realizacji celów strategicznych oraz kierunek zmian wynikających bezpośrednio lub pośrednio z działań podejmowanych w ramach Strategii
- dane statystyczne (dostępne w ramach Banku Danych Lokalnych, innych baz GUS oraz statystycznych baz branżowych w obszarze pomocy społecznej, rynku pracy, ochrony zdrowia, aktywności obywatelskiej)

- sprawozdawczość własna Gminy tworzona w związku z realizacją zadań własnych i zleconych wynikających z kompetencji gminy określonych w przepisach prawa.

Elementem uzupełniającym monitoring mogą być również empiryczne badania ewaluacyjne – jakościowe (np. wywiady, obserwacja) i ilościowe (ankiety, sondaże), służące zebraniu informacji zwrotnej na temat realizacji zadań strategicznych od mieszkańców Gminy. Istotnym medium w zbieraniu tego typu informacji może stać się strona internetowa Gminy, ale również Urząd Gminy, gazeta lokalna czy spotkania organizowane przez sołtysów/ w parafii, itp.

Monitoring Strategii prowadzony będzie przez specjalny zespół powołany zarządzeniem Wójta Gminy Lubasz, w którym to zarządzeniu określone zostaną szczegółowe zasady i terminy prowadzenia monitoringu.

PODSUMOWANIE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubasz na lata 2015-2021 jest dokumentem samorządu gminnego, długofalowym scenariuszem rozwoju gminy w obszarze lokalnej polityki społecznej i rozwiązywania problemów społecznych. W swojej koncepcji zakłada cele i kierunki działań, które będą realizowały wizję rozwoju społecznego Gminy Lubasz przyczyniając się do poprawy jakości życia jej mieszkańców.

Strategia nie tylko wyznacza kierunek, w którym należy zintensyfikować podejmowane działania, ale także wskazuje podmioty, które odpowiadają i przyczyniają się do jej realizacji – to m.in. przedstawiciele władz samorządowych gminy, urzędnicy samorządowi, przedstawiciele pomocy społecznej, oświaty, instytucji kultury, ochrony zdrowia, reprezentanci sfery biznesu, lokalnych organizacji pozarządowych i przedstawiciele instytucji użyteczności publicznej. Dzięki temu Strategia jest narzędziem współpracy pomiędzy samorządem gminnym, a partnerami prywatnymi i pozarządowymi w realizacji założonej wizji.

Warto pamiętać przy tym, iż założenia Strategii, mające charakter długofalowy, podlegać mogą modyfikacjom i aktualizacji, w zależności od zmian zachodzących w życiu społecznym oraz zdiagnozowanych istotnych potrzeb społeczności lokalnej, które wymagają zaspokojenia.